

KLASA IV

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z PRZYRODY

Opracowane na podstawie:

- Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej stanowiącej załącznik do Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły
- Programu nauczania przyrody w klasie IV SP „Tajemnice przyrody” J. Golanko,
- Statutu Szkoły Podstawowej im. s. Czesławy Lorek w Biczycach Dolnych

mgr Beata Żak

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców /prawnych opiekunów o:
  - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
  - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów
  - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych zajęć edukacyjnych.
2. Uczeń chcący otrzymać dany stopień musi spełniać wymagania na stopnie niższe.
3. Ustala się następujące wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne i roczne z zajęć edukacyjnych:

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy
- b) proponuje rozwiązania nietypowe, oryginalne, kreatywne, np. łącząc kilka dziedzin wiedzy
- c) w sposób samodzielny analizuje uzyskaną wiedzę i umiejętności oraz dokonuje syntez, i formułuje własne oceny dotyczące poznanych kwestii
- d) osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim, krajowym czy międzynarodowym, z zastrzeżeniem, że nie jest to wymóg obligatoryjny
- e) posiadał wiedzę i umiejętności, znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, z zastrzeżeniem jw.

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności zakreślony podstawą programową
- b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami
- c) rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie
- d) potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach

3. Ocenę dobrą uzyskuje uczeń, który:

- a) nie opanował w pełni wymagań określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania podstawowe
- b) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje/wykonuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne

4. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań niezbędnych
- b) rozwiązuje/wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o średnim stopniu trudności

5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) ma braki w opanowaniu niezbędnych treści, ale nie przekreślają one możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w toku dalszej nauki
- b) rozwiązuje/wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe, o niewielkim stopniu trudności

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował minimalnych (koniecznych) wiadomości z przedmiotu nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu
- b) nie jest w stanie rozwiązać/wykonać zadań o niewielkim/elementarnym stopniu trudności
- c) nie czyta i nie pisze w sposób umożliwiający podstawową komunikację

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBEDNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
Dział 1. Poznajemy warsztat przyrodnika				
Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: I.1, I.2, I.3, I.4, I.5, I.6, II.1, II.2, VI.1, VI.2				
<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia składniki przyrody nieożywionej i ożywionej - podaje trzy przykłady wytworów działalności człowieka - wymienia zmysły człowieka - wymienia źródła informacji o przyrodzie -wyjaśnia, czym jest obserwacja, a czym doświadczenie 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę poszczególnych zmysłów w poznawaniu świata - przyporządkowuje przyrząd do obserwowanego obiektu - wyjaśnia, co to jest widnokrąg - wyznacza kierunki geograficzne za pomocą kompasu rysuje różę głównych i pośrednich 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy ożywionych składników przyrody - wyjaśnia znaczenie obserwacji w poznawaniu przyrody - opisuje etapy doświadczenia - podpisuje na schemacie poszczególne części mikroskopu - opisuje sposób wyznaczenia kierunku geograficznego za pomocą gnomonu 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -planuje obserwację dowolnego obiektu lub organizmu w terenie - określa przeznaczenie poszczególnych części mikroskopu - opisuje sposób przygotowania obiektu do obserwacji mikroskopowej - porównuje sposoby wyznaczenia kierunków geograficznych za pomocą kompasu i gnomonu 	<p><u>Uczeń:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób zmiana jednego składnika przyrody może wpłynąć na pozostałe wybrane składniki - planuje i prowadzi doświadczenie - wyjaśnia, dlaczego do niektórych doświadczeń należy używać dwóch zestawów - wymienia nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji (odległych obiektów, głębin)

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
<ul style="list-style-type: none"> - podaje nazwy przyrządów służących do prowadzenia obserwacji w terenie - podaje nazwy głównych kierunków geograficznych - odszukuje na planie lub mapie wskazany obiekt 	<ul style="list-style-type: none"> kierunków geograficznych - rozpoznaje obiekty w terenie przedstawione na planie i opisuje je za pomocą znaków kartograficznych - określa położenie innych obiektów na mapie w stosunku do podanego obiektu - oblicza wymiary biurka w skali 1 : 10 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje budowę kompasu - wyjaśnia zasadę tworzenia nazw kierunków pośrednich - oblicza rzeczywiste wymiary przedmiotu przedstawionego w różnych skalach - wyjaśnia, na czym polega orientowanie mapy 		<ul style="list-style-type: none"> - opisuje sposób wyznaczania kierunku północnego za pomocą Gwiazdy Polarnej oraz innych obiektów w otoczeniu

Dział 2. Poznajemy pogodę i inne zjawiska przyrodnicze

Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: II.9, II.10, II.11, III.1, III.2, III.3, III.4, III.5, III.6, V.3

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia stany skupienia, w których występują substancje podaje przykłady ciał plastycznych, kruchych i sprężystych w swoim otoczeniu - podaje przykłady występowania wody w różnych stanach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady ciał stałych, cieczy i gazów - wyjaśnia zasadę działania termometru cieczowego - zapisuje temperaturę dodatnią i ujemną - opisuje, w jakich warunkach zachodzą topnienie, krzepnięcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, popierając przykładami, na czym polega zjawisko rozszerzalności cieplnej - wymienia czynniki wpływające na szybkość parowania - opisuje sposób powstawania chmur - wyjaśnia, czym jest 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasyfikuje ciała stałe ze względu na właściwości - porównuje właściwości fizyczne ciał stałych, cieczy i gazów - podpisuje na mapie kierunek wiatru - wykazuje związek pomiędzy porą roku a występowaniem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje obieg wody w przyrodzie - wyjaśnia różnice między opadami a osadami atmosferycznymi - wymienia fenologiczne pory roku, czyli te, które wyróżniają się na podstawie fazy rozwoju roślinności
--	---	---	---	---

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
<p>skupienia</p> <ul style="list-style-type: none"> - odczytuje wskazania termometru - podaje nazwy przemian stanów skupienia wody - wymienia składniki pogody - rozpoznaje rodzaje opadów - wymienia przyrządy służące do obserwacji meteorologicznych - odczytuje symbole umieszczone na mapie pogody - wyjaśnia pojęcia: wschód Słońca, górowanie, zachód Słońca - wymienia daty rozpoczęcia kalendarzowych pór roku - podaje przykłady zmian zachodzących w przyrodzie ożywionej w poszczególnych porach roku 	<p>parowanie i skraplanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia pojęcia: <i>pogoda, upał, przymrozek, mróz</i> - podaje nazwy osadów atmosferycznych - opisuje pozorną wędrówkę Słońca nad widnokretem, uwzględniając zmiany długości cienia - wyjaśnia pojęcia: <i>równonoc jesienna, równonoc wiosenna, przesilenie letnie, przesilenie zimowe</i> - opisuje cechy pogody w poszczególnych porach roku 	<p>ciśnienie atmosferyczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jak powstaje wiatr - określa aktualne zachmurzenie - przyporządkowuje trzech przyrządy do rodzajów obserwacji meteorologicznych - opisuje zmiany temperatury powietrza w ciągu dnia w zależności od wysokości Słońca nad widnokretem - opisuje zmiany w pozornej wędrówce Słońca nad widnokretem w poszczególnych porach roku 	<p>określonego rodzaju opadów i osadów</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje zmiany długości cienia w ciągu dnia - porównuje wysokość Słońca nad widnokretem w południe oraz długość cienia w poszczególnych porach roku 	

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
Dział 3. Poznajemy świat organizmów Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: I.4, IV.1, VI.6, VI.1, VI.7, VI.9				
Uczeń: - opisuje trzy wybrane czynności życiowe organizmów - wyjaśnia pojęcia <i>organizm jednokomórkowy</i> , <i>organizm wielokomórkowy</i> - wyjaśnia pojęcia: <i>organizm samożywny</i> , <i>organizm cudzożywny</i> - wymienia, na podstawie ilustracji, charakterystyczne cechy drapieżników - układa łańcuch pokarmowy z podanych organizmów - wymienia korzyści płynące z uprawy roślin w domu i w ogrodzie - podaje przykłady zwierząt hodowanych przez człowieka	Uczeń: - wymienia czynności życiowe organizmów - podaje nazwy królestw organizmów - podaje przykłady organizmów roślinożernych i mięsożernych - wyjaśnia, na czym polega wszystkożerność - wyjaśnia, czym są zależności pokarmowe - podaje nazwy ogniw łańcucha pokarmowego - podaje przykłady dzikich zwierząt żyjących w mieście	Uczeń: - opisuje hierarchiczną budowę organizmów wielokomórkowych - charakteryzuje czynności życiowe organizmów - opisuje cechy przedstawicieli poszczególnych królestw organizmów - przyporządkowuje podane organizmy do grup troficznych (samożywny, cudzożywny) - wymienia cechy roślinożerców - wymienia przedstawicieli pasożytów - wyjaśnia, co to jest sieć pokarmowa - wyjaśnia, jakie znaczenie ma znajomość wymagań życiowych uprawianych roślin	Uczeń: - opisuje sposób wytwarzania pokarmu przez rośliny - określa rolę, jaką odgrywają w przyrodzie zwierzęta odżywiające się szczątkami glebowymi - wyjaśnia, na czym polega pasożytnictwo - opisuje szkodliwość zwierząt zamieszkujących nasze domy (przykłady)	Uczeń: - uzasadnia potrzebę klasyfikacji organizmów - charakteryzuje wirusy - podaje przykłady pasożytnictwa w świecie roślin, grzybów, bakterii i protistów - podaje przykłady obrony przed wrogami w świecie roślin i zwierząt - wymienia nazwy kilku roślin leczniczych uprawianych w domu lub w ogrodzie

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
		- wyjaśnia, dlaczego nie wszystkie zwierzęta możemy hodować w domu		
Dział 4. Odkrywamy tajemnice ciała człowieka				
Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: IV.1, IV.2, IV.3, IV.4, IV.5, IV.6, V.10				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia składniki pokarmowe - opisuje znaczenie wody dla organizmu - wyjaśnia, dlaczego należy dokładnie żuć pokarm - uzasadnia konieczność mycia rąk przed każdym posiłkiem - podpisuje na schemacie elementy szkieletu oraz narządy układów: pokarmowego, krwionośnego, oddechowego, nerwowego, ruchu i rozrodczego - wymienia zasady higieny poznanych układów - na rysunku pokazuje 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady produktów spożywczych bogatych w białka, cukry, tłuszcze, witaminy - opisuje rolę poszczególnych układów - wymienia trzy funkcje szkieletu - opisuje rolę poszczególnych narządów zmysłów - wyjaśnia pojęcie <i>cięża</i> - wymienia zmiany fizyczne zachodzące w okresie dojrzewania u dziewcząt i chłopców - omawia zasady higieny, których należy przestrzegać w okresie dojrzewania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę składników pokarmowych w organizmie - wyjaśnia pojęcie <i>trawienie</i> - opisuje drogę pokarmu w organizmie - proponuje zestaw prostych ćwiczeń poprawiających funkcjonowanie układu krwionośnego - opisuje budowę poszczególnych narządów układu oddechowego, pokarmowego, krwionośnego, rozrodczego, nerwowego oraz układu ruchu - rozróżnia rodzaje połączeń kości - podaje nazwy największych stawów występujących w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia rolę enzymów trawiennych - wskazuje narządy, w których zachodzi mechaniczne i chemiczne przekształcanie pokarmu - wyjaśnia, na czym polega współdziałanie układów: pokarmowego, oddechowego i krwionośnego - opisuje wymianę gazową zachodzącą w płucach - wymienia zadania mózgu - wyjaśnia, w jaki sposób układ nerwowy odbiera informacje z otoczenia - uzasadnia, że układ nerwowy koordynuje pracę wszystkich narządów 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rolę narządów wspomagających trawienie - wymienia czynniki, które mogą szkodliwie wpłynąć na funkcjonowanie wątroby lub trzustki - charakteryzuje rolę poszczególnych składników krwi - wyjaśnia, dlaczego w okresie szkolnym należy szczególnie dbać o prawidłową postawę

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
<p>narządy zmysłów</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje na ilustracji komórki rozrodcze: męską i żeńską - wyjaśnia pojęcie <i>zapłodnienie</i> - podaje przykłady zmian w organizmie świadczących o rozpoczęciu okresu dojrzewania - podaje przykłady zmian w funkcjonowaniu skóry w okresie dojrzewania 		<p>organizmie człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na planszy elementy budowy oka i ucha - opisuje zmiany psychiczne zachodzące w okresie dojrzewania 	<p>zmysłów</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje rozwój nowego organizmu 	

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Przy wystawianiu oceny końcoworocznej obowiązują również wymagania na ocenę śródroczną

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny				
Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
Dział 5. Odkrywamy tajemnice zdrowia Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: V.1, V.2, V.4, V.5, V.6, V.7, V.8, V.9, V.10				
Uczeń: - wymienia zasady zdrowego stylu życia - wyjaśnia, dlaczego ważna jest czystość rąk - wymienia drogi wnikania do organizmu człowieka drobnoustrojów chorobotwórczych - wymienia dwie zasady bezpieczeństwa podczas zabaw na świeżym powietrzu - wymienia numery telefonów alarmowych - wymienia zasady, których	Uczeń: - podaje zasady prawidłowego odżywiania - wyjaśnia, dlaczego należy dbać o higienę skóry - podaje przykłady wypoczynku czynnego i biernego - wymienia przyczyny chorób zakaźnych - opisuje przyczyny zatruc - opisuje zasady postępowania w czasie	Uczeń: - wyjaśnia rolę aktywności fizycznej w zachowaniu zdrowia - opisuje sposób pielęgnacji skóry ze szczególnym uwzględnieniem okresu dojrzewania - wyjaśnia, na czym polega higiena jamy ustnej - wyjaśnia, czym są szczepionki - wymienia objawy zatruc pokarmowych ze szczególnym uwzględnieniem zatruc grzybami	Uczeń: - wyjaśnia, czym jest zdrowy styl życia - opisuje skutki niewłaściwego odżywiania się - opisuje skutki niedoboru i nadmiernego spożycia poszczególnych składników pokarmowych - wyjaśnia, na czym polega higiena osobista - opisuje objawy wybranych chorób zakaźnych - charakteryzuje pasożyty wewnętrzne człowieka	Uczeń: - wyjaśnia istotę działania szczepionek - wyjaśnia, dlaczego należy rozsądnie korzystać z kąpielí słonecznych i solariów - wymienia sposoby pomocy osobom uzależnionym - podaje przykłady profilaktyki chorób nowotworowych

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
<p>przestrzeganie pozwoli uniknąć chorób zakaźnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady zjawisk pogodowych, które mogą stanowić zagrożenie - określa sposób postępowania po użądleniu - podaje przykłady środków czystości, które stwarzają zagrożenie dla zdrowia - podaje przynajmniej dwa przykłady negatywnego wpływu dymu tytoniowego i alkoholu na organizm człowieka - wyjaśnia, czym jest asertywność 	<p>burzy</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady trujących roślin hodowanych w domu - opisuje zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku skaleczeń i otarć - podaje przykłady substancji, które mogą uzależniać - podaje przykłady sytuacji, w których należy zachować się asertywnie - prezentuje właściwe zachowanie asertywne w wybranej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia celowość umieszczania symboli na opakowaniach substancji niebezpiecznych - wyjaśnia, na czym polega palenie bierne - wymienia skutki przyjmowania narkotyków - uzasadnia konieczność zachowań asertywnych 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia drobnoustroje mogące wnikać do organizmu przez uszkodzoną skórę - opisuje sposób postępowania po ukąszeniu przez żmiję - opisuje zasady postępowania w przypadku oparzeń - podaje przykłady dziko rosnących roślin trujących - wyjaśnia, czym jest uzależnienie 	

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
Dział 6. Poznajemy krajobraz najbliższej okolicy Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: II.3, II.4, II.5, II.6, II.7, II.8, VI.1, VI.2, VI.3, VI.4, VI.5, VII.1, VII.2, VII.3, VII.4, VII.5, VII.6, VII.7, VII.8				
Uczeń: - wyjaśnia pojęcie <i>krajobraz</i> - wymienia składniki, które należy uwzględnić, opisując krajobraz - wymienia nazwy krajobrazów kulturowych - rozpoznaje na ilustracji wzniesienia i zagłębienia - wymienia nazwy grup skał - podaje przykłady wód słonych - wymienia trzy formy ochrony przyrody w Polsce - podaje przykłady ograniczeń obowiązujących na obszarach chronionych - wyjaśnia, na czym polega ochrona ścisła	Uczeń: - wyjaśnia, do czego odnoszą się nazwy krajobrazów - podpisuje na rysunku elementy wzniesienia - podaje po jednym przykładzie skał należących do poszczególnych grup - wyjaśnia, czym jest próchnica - wyjaśnia pojęcia: <i>wody słodkie, wody słone</i> - wymienia rodzaje wód powierzchniowych - podaje przykłady zmian w krajobrazach kulturowych - wyjaśnia czym są parki narodowe i pomniki przyrody - opisuje sposób	Uczeń: - rozpoznaje na zdjęciach rodzaje krajobrazów - opisuje cechy poszczególnych krajobrazów kulturowych - opisuje wklęsłe formy terenu - opisuje budowę skał litych, zwięzłych i luźnych - na podstawie ilustracji rozróżnia rodzaje wód stojących i płynących - opisuje zmiany w krajobrazie najbliższej okolicy wynikające z rozwoju rolnictwa lub związane z rozwojem przemysłu - wyjaśnia cel ochrony przyrody - wyjaśnia czym są rezerваты przyrody - wyjaśnia różnice między	Uczeń: - klasyfikuje wzniesienia na podstawie ich wysokości - podpisuje na rysunku elementy doliny - opisuje proces powstawania i rolę gleby - opisuje, jak powstają bagna - charakteryzuje rodzaje wód płynących - podaje przykłady działalności człowieka w najbliższej okolicy, które prowadzą do przekształcenia krajobrazu - wyjaśnia pochodzenie nazwy swojej miejscowości lub osiedla - wskazuje różnice między parkiem narodowym a parkiem krajobrazowym	Uczeń: - wymienia nazwy: najdłuższej rzeki, największego jeziora, największej głębokości oceanicznej - podaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu rzek na życie i gospodarkę człowieka - wyjaśnia, w jakich warunkach powstają lodowce - podaje przykłady występowania lodowców na Ziemi

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
	zachowania się na obszarach chronionych	ochroną ścisłą a ochroną czynną		
Dział 7. Odkrywamy tajemnice życia w wodzie i na lądzie				
Treści nauczania (wymagania szczegółowe) z podstawy programowej: VI.5, VI.7, VI.11, VI.8, VI.7, VI.6, VI.13, VI.10				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia przystosowania ryb do życia w wodzie - opisuje schemat rzeki, wymieniając: źródło, bieg górny, środkowy, dolny, ujście - podpisuje, np. na schematycznym rysunku, strefy życia w jeziorze - podaje przykłady organizmów żyjących w poszczególnych strefach jeziora - wymienia czynniki warunkujące życie na lądzie - opisuje przystosowania zwierząt do zmian temperatury - wpisuje na schemacie warstwy lasu - przyporządkowuje po dwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje, popierając przykładami, przystosowania zwierząt do życia w wodzie - opisuje, popierając przykładami, przystosowania roślin do ruchu wody - podaje nazwy organizmów żyjących w biegu górnym, środkowym i dolnym rzeki - podaje przykłady roślin strefy przybrzeżnej jeziora - wskazuje przystosowania roślin do ochrony przed niekorzystną (zbyt 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy, którymi różnią się poszczególne odcinki rzeki - opisuje przystosowania organizmów żyjących w biegu górnym, środkowym i dolnym rzeki - charakteryzuje przystosowania roślinności strefy przybrzeżnej jeziora - charakteryzuje przystosowania ptaków i ssaków do życia w strefie przybrzeżnej - charakteryzuje przystosowania roślin i zwierząt zabezpieczające przed utratą wody - opisuje sposoby wymiany gazowej u zwierząt lądowych - opisuje wymagania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje świat roślin i zwierząt w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki - wyjaśnia pojęcie <i>plankton</i> - układa z poznanych organizmów łańcuch pokarmowy występujący w jeziorze - charakteryzuje wymianę gazową u roślin - opisuje przystosowania roślin do wykorzystania światła - charakteryzuje poszczególne warstwy lasu, uwzględniając czynniki abiotyczne oraz rośliny i zwierzęta żyjące w tych warstwach - podaje przykłady drzew 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje przystosowania dwóch–trzech gatunków zwierząt lub roślin do życia w ekstremalnych warunkach lądowych - charakteryzuje bory, grądy, łągi i buczyny - wyjaśnia, czym jest walka biologiczna - wymienia korzyści i zagrożenia wynikające ze stosowania chemicznych środków zwalczających szkodniki

Przewidywane osiągnięcia ucznia na poszczególne oceny

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
2	3	4	5	6
<p>gatunki organizmów do poszczególnych warstw lasu</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasady zachowania się w lesie - rozpoznaje na ilustracji dwa drzewa iglaste i dwa drzewa liściaste - wyjaśnia znaczenie łąki dla ludzi - wyjaśnia, dlaczego nie wolno wypalać traw - podaje nazwy zbóż uprawianych na polach - podaje przykłady warzyw uprawianych na polach - wymienia dwa szkodniki upraw polowych 	<p>niską lub zbyt wysoką) temperaturą</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia nazwy przykładowych organizmów żyjących w poszczególnych warstwach lasu - porównuje wygląd igieł sosny i świerka - wymienia cechy łąki - wymienia zwierzęta mieszkające na łące i żerujące na niej - opisuje sposoby wykorzystywania roślin zbożowych - uzupełnia brakujące ogniwa w łańcuchach pokarmowych organizmów żyjących na polu 	<p>środowiskowe wybranych gatunków zwierząt żyjących w poszczególnych warstwach lasu</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje drzewa liściaste z iglastymi - rozpoznaje rosące w Polsce rośliny iglaste i pospolite drzewa liściaste - rozpoznaje pięć gatunków roślin występujących na łące - przedstawia, w formie łańcucha pokarmowego, proste zależności pokarmowe między poznanymi organizmami żyjącymi na łące - wyjaśnia, czym różnią się zboża ozime i jare - wymienia sprzymierzeńców człowieka w walce ze szkodnikami upraw polowych 	<p>rosnących w lasach liściastych, iglastych i mieszanych</p> <ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje nazwy gatunków roślin do charakterystycznych barw łąki - uzasadnia, że łąka jest środowiskiem życia wielu zwierząt - przykłady innych upraw niż zboża, warzywa, drzewa i krzewy owocowe, wskazując sposoby ich wykorzystywania - przedstawia zależności występujące na polu w formie co najmniej dwóch łańcuchów pokarmowych 	

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i program nauczania oraz formułowania oceny.

Przedmiotem oceny z Przyrody są:

- wiadomości zawarte w programie nauczania dla klasy IV,
- zdobyte przez ucznia umiejętności w odniesieniu do podstawy programowej.

1. Przyjmuje się następujące formy pomiaru wiedzy i umiejętności:

1) Formy pisemne;

- a) sprawdzian, test
- b) poprawa sprawdzianu, testu
- c) kartkówka
- d) projekt
- e) referat
- f) prezentacja indywidualna i grupowa
- g) praca samodzielna
- h) projekty edukacyjne i prace wykonywane przez uczniów
- i) opracowanie i wykonanie pomocy dydaktycznych
- j) wytwory pracy własnej ucznia;

2) Formy ustne;

- a) odpowiedź
- b) referowanie pracy grupy

3) Formy sprawnościowe, praktyczne;

- b) doświadczenia, wytwory pracy własnej wykonane podczas zajęć,
- c) praca twórcza i odtwórcza
- d) praca w grupach

4) Inne formy;

a) Konkursy, olimpiady, (oceny z tych form mogą wpływać na ocenę z zachowania i widnieją w dzienniku jako dodatkowa ocena z zajęć edukacyjnych – czyli udział w konkursach nie podnosi z automatu oceny o stopień)

2. Prace klasowe i sprawdziany oceniane są wg skali procentowej i przeliczane są wg następującej skali:

1)

100 %	6	(celujący)
99-90%	5	(bardzo dobry)
89-75%	4	(dobry)
74-50%	3	(dostateczny)
49-30%	2	(dopuszczający)
29%	1	(niedostateczny)

2) Prace klasowe i sprawdziany mogą być oceniane w skali „-” lub „+”

100 %	6	(celujący)
99 – 98 %		(- celujący)
97 – 96 %		(+ bardzo dobry)
95-92 %	5	(bardzo dobry)
91 – 90 %		(- bardzo dobry)
89 – 88 %		(+ dobry)
87-77%	4	(dobry)
76 – 75 %		(- dobry)
74 – 73 %		(+ dostateczny)
72-52%	3	(dostateczny)
51 – 50 %		(- dostateczny)
49 – 48 %		(+dopuszczający)
47-32%	2	(dopuszczający)
31 – 30 %		(- dopuszczający)
29%	1	(niedostateczny)

4. Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego uczniów zawarte są w rozdziale IX Statutu Szkoły Podstawowej im. s. Cz. Lorek w Biczycach Dolnych.

WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

1. Uczeń lub jego rodzice mają prawo ubiegać się o uzyskanie rocznej oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana z zajęć edukacyjnych jeżeli spełnia poniższe warunki:

- 1) pisał wszystkie prace klasowe;
- 2) korzystał z prawa do poprawy;
- 3) nie opuszczał zajęć bez usprawiedliwienia, w tym 80% obecności na zajęciach;
- 4) systematycznie wykonywał zadania zlecone przez nauczyciela;
- 5) korzystał z pomocy oferowanej przez szkołę.

2. Uczeń lub jego rodzice ubiegający się o uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana ocena roczna klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych składa w ciągu 3 dni od podania oceny przewidywanej pisemny wniosek do nauczyciela za pośrednictwem dyrektora o podwyższenie oceny. Nauczyciel w ciągu 2 dni roboczych wskazuje termin, formy i zakres treści nauczania, którą uczeń ma przygotować w celu podwyższenia oceny.

3. Nauczyciel proponuje jako wskazane formy: prace pisemne, odpowiedzi ustne

- 1) Uczeń pisze sprawdzian (test) wiadomości i umiejętności przygotowany przez nauczyciela przedmiotu z całego zrealizowanego w danym roku szkolnym materiału, obejmujące zadania o poziomie trudności adekwatnych do ubiegającej się wyższej niż przewidywana ocena. Aby uzyskać ocenę wyższą niż przewidywana musi uzyskać co najmniej 80 % możliwych do zdobycia punktów.

4. Obowiązkiem nauczyciela jest udokumentowanie ustalonego postępowania i działań ucznia. Wyższa ocena ustalona w wyniku tego postępowania jest roczną oceną klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych.

OŚWIADCZENIE:

Oświadczam, że zostałem zapoznany/zapoznana w wymaganiami edukacyjnymi, które są niezbędne do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z **przyrody** oraz warunkami i trybem uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

PODPISY UCZNIÓW:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....

PODPISY RODZICÓW:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....